

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1983-84 (1. samling) fremsat lovforslag, som ikke nåede at komme til behandling. Se Folketingstidende 1983-84 (1. samling) sp. 3703 og tillæg A sp. 2227.

Af hele diskussionen om revision af udlændingeloven fremgik det, at et hovedformål var, at udlændinge skulle opnå større sikkerhed mod udvisning, og at man især skulle tage hensyn til, at udvisninger ikke i samme grad som tidligere skulle virke som en hård straf mod sagesløse, først og fremmest udlændingens ægtefælle, samlever eller børn. I det hele taget skulle tilhørsforholdet til det danske samfund tillægges større vægt end hidtil.

Den retspraksis, som har udviklet sig på grundlag af lovrevisionen, har ikke i et og alt svaret til disse hensigter. Specielt har der været en enkelt sag, hvor underrettens og landsrettens stadfæstelse af udvisningsbeslutningen næppe har svaret til de forventninger, folketingsflertallet havde til den nye lov.

Dette kunne muligvis være bragt i orden, hvis sagen var blevet prøvet ved højesteret. Da justitsministeriet imidlertid har givet afslag på ansøgning om 3. instans-bevilling, er denne mulighed blokeret. Der er således ingen anden mulighed end at præcisere hensigten med loven yderligere, hvis det skal forhindres, at de udlægninger, som højesteret blev afskåret fra at tage stilling til, kommer til at skabe præcedens.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til nr. 3

Som nævnt var det et fremtrædende ønske under den offentlige diskussion forud for lovrevisionen, at de nye regler i højere grad skulle sikre imod udvisninger, som reelt kom til at virke som en hård straf især over for sagesløse pårørende.

De foreløbig afsagte kendelser svarer ikke fuldt ud til de hensigter, flertallet at dømme efter offentlige tilkendegivelser havde på dette punkt. Tanken var formentlig, at § 26, nr. 2, ville opfylde dette formål. Når det ikke er sket helt efter forventning,

hænger det muligvis sammen med, at det pågældende nr. 2 kan læses således, at det alene skal vurderes ud fra udlændingens tilknytning til herboende, ikke så meget ud fra herboendes tilknytning til udlændingen og udvisningens konsekvenser for disse pårørende i det hele taget.

Det er derfor foreslået, at dette hensyn, specielt når de nære pårørende er danske statsborgere, trækkes frem i lovtæksten og tillægges væsentlig betydning. Det skal bemærkes, at ordet ægtefælle i denne sammenhæng forudsættes at dække fast samlivspartner, uanset om der er tale om ægteskab eller papirløst samliv.

Uanset denne præcisering menes nr. 2 i den gældende lov ikke at være overflødiggjort.

Til nr. 1, 2 og 4

Der gør sig en vis usikkerhed gældende med hensyn til opgørelsen af de tidsrum, som efter udlændingeloven er afgørende for udlændingens retstilling. Det drejer sig specielt om beregningen af opholdets varighed, som efter §§ 22-25 giver en stigende beskyttelse mod udvisning.

Ved en kendelse fra østre landsret af 6. september 1983 er det lagt til grund, at opholdet kun regnes fra opholdstilladelsen i forbindelse med seneste indrejse, uanset at der kun var tale om en forholdsvis kort afbrydelse af et tidligere årelangt ophold, og uanset at tilhørsforholdet var opretholdt under afbrydelsen.

Usikkerheden om denne fortolkning understreges af, at også anklagemyndigheden i sit kæreskrift til landsretten vedgår: »Det er rigtigt som anført i forsvarerens supplerende kæreskrift, at lovens § 27 ikke tager stilling til spørgsmålet om afbrudt ophold, og der ses heller ikke i forarbejderne til bestemmelsen at være vejledning om dette spørgsmål.« Desværre fik højesteret som nævnt ikke mulighed for at udtale sig om landsrettens fortolkning.

Under alle omstændigheder forekommer det urimeligt, at et samlet ophold på 12 år, delt i to lige store perioder med f.eks. 1 års afbrydelse, hvor tilknytningen i øvrigt blev bevaret, skal give færre